

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka
Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ

**o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske
za period od 01.01. 2018. do 30.06.2018. godine**

Broj: UO – 21/18

Datum: 17.09.2018 . godine

Banja Luka, septembar 2018. godine

S A D R Ž A J

UVODNA RIJEČ.....	4
1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE	6
1.1. Misija, vizija i ciljevi.....	6
1.2. Nadležnosti Agencije	7
1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura	9
1.3.1. Organi upravljanja	9
1.3.2. Organizaciona struktura	9
1.4. Zakonodavni okvir.....	11
2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE	12
2.1. Regulatorne aktivnosti.....	12
2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje	13
2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja	13
2.2.2. Nadzorne aktivnosti.....	16
2.2.2.1. Kontinuirani nadzor	16
2.2.2.2. Redovne i vanredne kontrole	18
2.2.2.3. Mjere nadzora	19
3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU.....	22
3.1. Ombudsman u osiguranju	22
3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja.....	23
3.1.2. Edukacija potrošača korisnika usluga osiguranja	24
3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja ...	24
4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA	25
4.1. Unapređenje supervizorskih praksi	25
4.2. Unapređenje tržišta obveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija.....	25
4.3. Informacioni sistem Agencije	26
4.4. Saradnja sa drugim institucijama	27
4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama.....	27
4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama	28
4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja	29

Tabele

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja.....	10
Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih	10
Tabela 3: Pregled izdatih dozvola, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine.....	15
Tabela 4: Saglasnosti, dozvole, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine.....	16
Tabela 5: Informacije/mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine	17
Tabela 6: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine	19
Tabela 7: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja	23
Tabela 8: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima	23

Grafikoni

Grafikon 1: Organizaciona struktura Agencije.....	9
---	---

UVODNA RIJEČ

Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) je osnovana zakonom, kao samostalni i nezavisni regulatorno - nadzorni organ koji djeluje u cilju zaštite prava i interesa osiguranika, trećih oštećenih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, te opšteg unapređenja tržišta osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja (u daljem tekstu: tržište osiguranja). Agencija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini Republike Srpske.

U ovom izvještaju se daje pregled aktivnosti koje je Agencija provodila u prvom polugodištu 2018. godine, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima.

Regulatorne aktivnosti Agencije zasnivale su se na donošenju podzakonskih propisa iz oblasti zastupanja i posredovanja u osiguranju i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, te učešću predstavnika Agencije u izradi nacrta Zakona o društima za osiguranje. U skladu sa zakonom koji uređuje zastupanje i posredovanje u osiguranju i reosiguranju, donesenim u 2017. godini, propisan je postupak izdavanja ovlašćenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju, upis u registre zastupnika i posrednika kod Agencije, te pravila za polaganje stručnog ispita za brokere i zastupnike u osiguranju. Pored navedenog, propisani su izvještaji koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fondovi dostavljaju Agenciji, sadržaj i način vođenja registara društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova, te je dodatno preciziran način vrednovanja imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

Agencija je obavljala kontinuirani nadzor praćenjem stanja i trendova na tržištu osiguranja, izvršenja naloženih mjera, načina rada i finansijskog položaja učesnika na tržištu osiguranja, kroz analizu finansijskih, aktuarskih, statističkih, nadzornih i drugih izvještaja.

Pored kontinuiranog nadzora učesnika na tržištu osiguranja, u izvještajnom periodu pokrenuto je 11 kontrola, a završene su i 3 kontrole pokrenute krajem 2017. godine. Kontrole su obavljane prema standardizovanim supervizorskim metodologijama, koje se redovno revidiraju i usklađuju sa stečenim iskustvima u praksi i međunarodnim standardima supervizije osiguranja. Na osnovu sprovedenih kontrola, Agencija je nalagala različite nadzorne mjere, te izdavala prekršajne naloge i podnosila zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka.

U okviru aktivnosti unapređenja tržišta osiguranja od autoodgovornosti, nastavljene su aktivnosti nadzora tržišnog ponašanja prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, koje su pokrenute krajem prethodne godine, nakon donošenja Smjernica za postupanje društava za osiguranje koja posluju na tržištu osiguranja Republike Srpske prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila.

Pored nadzornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju, Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije i Ombudsmana u osiguranju.

U skladu sa pravilima, propisanim zakonom koji reguliše zastupanje i posredovanje u osiguranju, te podzakonskim aktima Agencije, donesenim u ovom izvještajnom periodu, organizovana je edukacija i ispitni rok za polaganje stručnog ispita, potrebnog za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika i brokera u osiguranju.

Putem svog predstavnika u Radnoj grupi za izvještavanje i implementaciju međunarodnih obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, imenovanog od strane Vlade Republike Srpske, Agencija prati i izvještava o aktivnostima u vezi sa provođenjem međunarodnih obaveza iz ove oblasti.

Ostvarena je saradnja sa institucijama u Republici Srpskoj, BiH i inostranstvu, a posebno u okviru Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske i CESEE inicijative (Central, Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative). Nastavljena je saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske, a u vezi sa sistemom koordinacije procesa evropskih integracija u BiH.

Direktor

Slaven Dujaković

1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Agencija je osnovana 2006. godine, Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 i 47/17).

Agencija je samostalna neprofitna institucija Republike Srpske, koja za svoj rad odgovara Narodnoj Skupštini Republike Srpske. Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

1.1. *Misija, vizija i ciljevi*

Misija Agencije je provođenje efikasne regulacije i nadzora sektora osiguranja, odnosno:

- osiguranja (društva za osiguranje, zastupnici i brokeri¹ u osiguranju) i
- dobrovoljnog penzijskog osiguranja (društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fondovi),

s ciljem zaštite i obezbjeđenja povjerenja osiguranika, trećih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, uz stvaranje uslova za stabilno i transparentno funkcionisanje tržišta osiguranja u Republici Srpskoj.

Vizija je kontinuirani razvoj Agencije, kao nezavisnog i modernog regulatora i nadzornog tijela, u skladu sa najboljom praksom i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Agencija usklađuje pravila poslovanja i rada učesnika na tržištu osiguranja (društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokeri u osiguranju, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i Zaštitni fond Republike Srpske), kao i pravila i principe nadzora sa međunarodno prihvaćenim standardima nadzora u osiguranju. Agencija vrši nadzor i preduzima mjere potrebne da se obezbijedi zakonitost rada i poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

U saradnji sa učesnicima na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, Agencija preduzima aktivnosti u cilju podizanja svijesti o potrebi stalnog unapređivanja poslovanja i povećavanja nivoa usklađenosti sa standardima i propisima u osiguranju.

Djelovanjem Agencije na ovim osnovama stvaraju se prepostavke da se u Republici Srpskoj izgradi stabilno, uređeno i efikasno tržište osiguranja, koje korisnicima obezbjeđuje usluge osiguranja, na kvalitetan, pouzdan i transparentan način.

Osnovni principi na kojima se zasniva funkcionisanje Agencije su:

- ekonomičan i efikasan pristup regulaciji i nadzoru,
- objektivan i nepristrasan pristup u provođenju nadzora,
- standardizacija nadzornih procedura i
- transparentnost u obavljanju aktivnosti.

---

¹ Prema Zakonu o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), posredovanje u osiguranju obavljaju brokeri u osiguranju (fizička lica i brokerska društva u osiguranju).

Strateški ciljevi Agencije su:

- izgradnja kompetentnosti u nadzoru i otvorenost ka konstruktivnoj interakciji sa svim zainteresovanim stranama,
- stimulisanje konkurenetskog okruženja i pomoć u razvoju samoregulacije učesnika na tržištu osiguranja,
- regulacija i nadzor zasnovani na riziku - postepeno unapređivanje pristupa nadzoru pomjeranjem fokusa, sa naknadne kontrole zakonitosti poslovanja, na nadzor koji se bazira na procjeni rizika u poslovanju nadziranih lica i na upravljanju tim rizicima,
- održavanje aktivne pozicije u BiH, primjena EU i drugih međunarodnih standarda,
- povećanje povjerenja javnosti u usluge i proizvode osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja,
- izgrađivanje efektivne politike u oblasti razvoja i upotrebe ljudskih resursa,
- optimizacija procesa, procedura i razvoja u vezi sa upotrebom informacionih tehnologija.

1.2. Nadležnosti Agencije

U skladu s pravnim okvirom, nadležnosti Agencije mogu se grupisati na regulatorne, nadzorne, te zaštita i edukacija potrošača u osiguranju.

Agencija u okviru svojih regulatornih nadležnosti:

- donosi podzakonske propise (pravilnike, odluke, naredbe, uputstva i smjernice),
- analizira postojeću podzakonsku regulativu, sa aspekta promjena zakonskog okvira i tržišnih okolnosti,
- pokreće inicijative za promjenu zakona iz oblasti osiguranja, dobrovoljnog penzijskog osiguranja i zakona iz drugih oblasti koji su od značaja za očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja,
- učestvuje u izradi transpozicionih i korelacionih tabela u odnosu na direktive EU iz oblasti osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u saradnji sa drugim nadležnim organima i
- vrši samoprocjenu usklađenosti domaće regulative sa Osnovnim principima osiguranja (ICP), izdatim od Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS).

Nadzorne nadležnosti Agencije su:

- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za rad društvima za osiguranje i društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, te nadzor nad organizovanjem i upravljanjem dobrovoljnim penzijskim fondom/vima,
- nadzor ispunjenosti uslova za ovlašćenje i upis u registar zastupnika i brokera u osiguranju, uključujući i organizaciju stručnih ispita za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara,

- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje raznih odobrenja/saglasnosti učesnicima na tržištu osiguranja,
- kontinuirani nadzor (pravni, finansijsko - računovodstveni i aktuarski) učesnika na tržištu osiguranja, na osnovu analize izvještaja i druge dokumentacije koju učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji,
- redovne i vanredne kontrole učesnika na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda Republike Srpske,
- vođenje propisanih registara društava za osiguranje, zastupnika i brokera u osiguranju, ovlašćenih aktuara, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- razmjena informacija iz oblasti nadzora sa drugim regulatorima finansijskog tržišta u Republici Srpskoj i Federaciji BiH,
- saradnja i razmjena informacija sa institucijama supervizije osiguranja iz zemalja EU, putem koledža supervizora, a u cilju provođenja nadzornih aktivnosti društava za osiguranje koja posluju u okviru grupacija osiguravača i
- razvoj Informacionog sistema Agencije s ciljem efikasnijeg provođenja nadzornih aktivnosti.

Nadležnosti Agencije vezane za zaštitu i edukaciju potrošača u osiguranju su:

- kontinuirani nadzor nad postojanjem i primjenom internih procedura u društвima za osiguranje za prodaju osiguranja (zaključivanje ugovora), te za rješavanje odштетnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma i suma osiguranja,
- podsticaj jačanju povjerenja javnosti u usluge osiguranja (putem Ombudsmana, edukacijom, preventivnim djelovanjem i drugim aktivnostima),
- podizanje javne svijesti o koristima i potrebama za osiguranjem, kao i rizicima pokrivenim osiguranjem,
- edukacija različitih kategorija potrošača na tržištu osiguranja,
- informisanje nadležnih organa i javnosti o radu Agencije i stanju na tržištu osiguranja i
- saradnja sa drugim nadzornim organima finansijskog sektora, radi očuvanja njegove efikasnosti, stabilnosti i obezbjeđenja zaštite prava svih korisnika finansijskih usluga, u skladu sa Zakonom o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 49/09).

U svrhu efikasnog ispunjavanja svojih zakonskih nadležnosti, Agencija kontinuirano provodi i aktivnosti unapređenja rada, saradnje sa drugim institucijama i edukacije učesnika na tržištu osiguranja.

1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura

1.3.1. Organi upravljanja

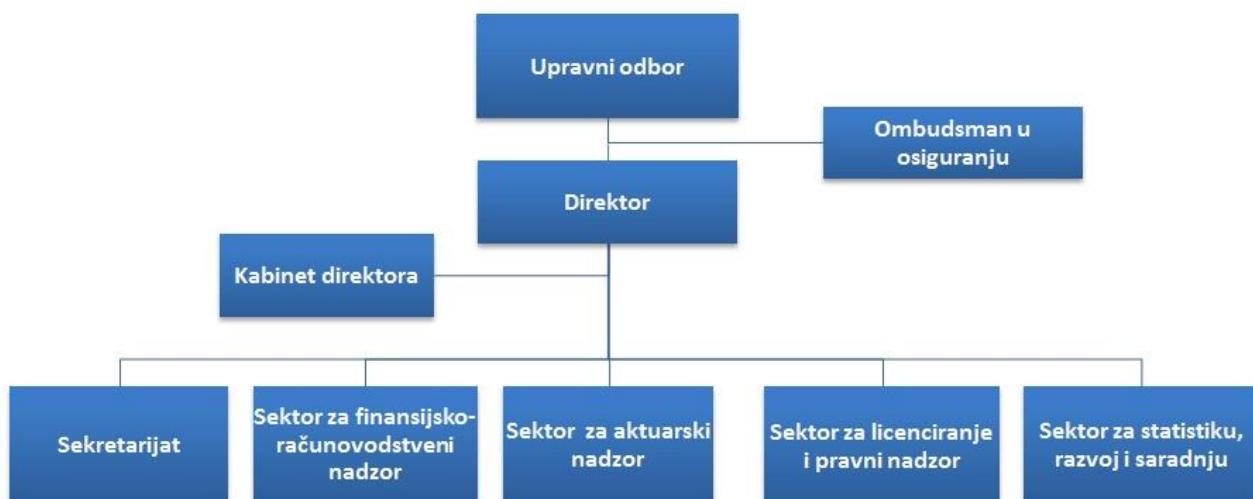
U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, organi upravljanja i rukovođenja Agencije su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor se sastoji od predsjednika i četiri člana, koje na prijedlog Vlade Republike Srpske imenuje i razrješava Narodna skupština Republike Srpske. Upravni odbor je u izvještajnom periodu, zasjedao u sastavu: Goran Račić, diplomirani ekonomista, predsjednik, te članovi Boško Mekinjić, doktor ekonomskih nauka, Ranko Mijić, docent doktor ekonomskih nauka, Darko Radić, profesor doktor pravnih nauka, Nikola Vojvodić, docent doktor ekonomskih nauka.²

Direktora Agencije, na prijedlog Vlade Republike Srpske, imenuje Narodna skupština Republike Srpske. Direktor Agencije vodi poslovanje Agencije, zastupa i predstavlja Agenciju, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje, organizuje aktivnosti Agencije i obavlja druge poslove, koji su zakonskim okvirom i Statutom stavljeni u nadležnost direktora.

1.3.2. Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Agencije daje se u nastavku.

Grafikon 1: Organizaciona struktura Agencije

Organizacionu strukturu čine:

- Kabinet direktora,
- Sekretarijat,
- Sektor za finansijsko-računovodstveni nadzor,

² U toku prvog polugodišta 2018. godine, mandatni period na koji su dva člana Upravnog odbora Agencije imenovani je istekao.

- Sektor za aktuarski nadzor,
- Sektor za licenciranje i pravni nadzor,
- Sektor za statistiku, razvoj i saradnju i
- Ombudsman u osiguranju.

U Agenciji je, na dan 30.06.2018. godine, bilo zaposleno 34 radnika, od čega je 31 lice ili 91% sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije, prava i elektrotehnike.

U narednim tabelama daje se struktura zaposlenih u Agenciji:

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja

R.B.	Nivo obrazovanja	Profesionalni naziv	Broj zaposlenih
1.	SSS	Ekonomski, administrativni i tehničar elektronike	3
2.	VSS	dipl.ekonomista	17
		dipl.pravnik	8
		dipl.inž.el.tehničke	1
Ukupno:			26
3.	Master/magistar	ekonomske nauke	5
UKUPNO:			34

Izvor: Agencija

Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih

R.B.	Specijalistička i stručna znanja	Broj zaposlenih
1.	Ovlašćeni aktuari	4
2.	Ovlašćeni procjenjivači	5
3.	Ovlašćeni revizor	2
4.	Ovlašćeni interni revizor	5
5.	Ovlašćeni računovođa	4
6.	Pravosudni ispit	1

Izvor: Agencija

Etičkim pravilima i Pravilnikom o poslovnoj tajni detaljno su utvrđene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti predsjednika i članova Upravnog odbora, direktora, kao i svih zaposlenih u Agenciji, a s ciljem transparentnog rada i postizanja većeg stepena povjerenja na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

U skladu sa Planom edukativnih aktivnosti za 2018. godinu, Agencija je nastavila sa jačanjem stručnih i profesionalnih kapaciteta. Zaposleni u Agenciji učestvovali su na domaćim i međunarodnim seminarima i simpozijumima na aktuelne teme iz oblasti:

- razvoja i nadzora osiguranja
  - novi izazovi za tržišta osiguranja,
  - osiguranja motornih vozila - inovacioni izazovi;
- prava osiguranja
  - promovisanje EU regulative,
  - uporedna analiza prekršajnog zakonodavstva u BiH i regiji;

- finansijska revizija i računovodstvo,
- interna revizija i računovodstvo,
- primjena Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 – Finansijski instrumenti,
- sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- funkcionalnosti javne uprave
- praktična primjena Zakona o javnim nabavkama BiH;
- informacionih tehnologija (IT)
- primjena informacionih tehnologija u osiguranju.

1.4. Zakonodavni okvir

Pravni okvir, kojim je uređen pravni status, nadležnosti i djelokrug rada Agencije predstavljaju sljedeći zakoni:

- Zakon o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 i 47/17),
- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17),
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15),
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09) i
- Zakon o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 49/09).

Pored zakonskog okvira, Agencija donosi i podzakonske propise koji obezbjeđuju efikasnu primjenu zakona iz oblasti osiguranja.

Zakoni i podzakonski akti kojima je uređen sektor osiguranja, dostupni su na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE

2.1. *Regulatorne aktivnosti*

Regulatorne aktivnosti Agencije imaju za cilj očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja u Republici Srpskoj, a odvijale su se kroz donošenje novih podzakonskih propisa i unapređenje postojećih podzakonskih propisa iz oblasti osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja.

U tom smislu, u izvještajnom periodu, doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o postupku izdavanja ovlašćenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 23/18);
- Pravilnik o stručnom ispitu za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju i poslova zastupanja dobrovoljnih penzijskih fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 23/18);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 23/18);
- Pravilnik o sadržaju i načinu dostavljanja izvještaja koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fond dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 43/18);
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju vrijednosti imovine, obračunu neto vrijednosti imovine i utvrđivanju vrijednosti obračunske jedinice dobrovoljnog penzijskog fonda („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 43/18);

U nastavku je dat pregled sadržaja podzakonskih akata, donesenih u ovom izvještajnom periodu.

Pravilnikom o postupku izdavanja ovlašćenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije se propisuje dokumentacija koja je potrebna za dokazivanje ispunjavanja zakonskih uslova za dobijanje ovlašćenja i dozvola, kao i postupanje tih subjekata i Agencije prilikom upravnih postupaka koji se vode u vezi sa Zakonom o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju. Dodatno, ovim pravilnikom se propisuje i postupanje Agencije u slučaju prestanka, odnosno oduzimanja ovlašćenja i dozvola ovim subjektima nadzora, postupanje Agencije u slučaju neurednih ili nepotpunih zahtjeva, kao i u slučaju odbijanja zahtjeva.

Donošenjem Pravilnika o stručnom ispitu za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju i poslova zastupanja dobrovoljnih penzijskih fondova implementirana su pravila koja je propisao Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju. Ovim pravilnikom propisani su uslovi za polaganje stručnog ispita kod Agencije, koji su potrebni za sticanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju, te posredovanja u osiguranju, kao i vrste stručnih ispita, programi i pravila za polaganje stručnih ispita, te forma i sadržaj uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova propisuje se sadržaj registra društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i dobrovoljnih penzijskih fondova, te način njegovog vođenja od strane Agencije. Takođe, propisano je i koji podaci iz registra će biti javno dostupni putem internet stranice Agencije.

Pravilnikom o sadržaju i načinu dostavljanja izvještaja koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fond dostavljaju Agenciji propisuju se specifičnosti vođenja računovodstva, sadržaj, način i rokovi sastavljanja i dostavljanja izvještaja Agenciji od strane društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova, te objavljivanje informacija.

Donošenje Pravilnika o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju vrijednosti imovine, obračunu neto vrijednosti imovine i utvrđivanju vrijednosti obračunske jedinice dobrovoljnog penzijskog fonda imalo je za cilj preciziranje načina vrednovanja imovine, odnosno da se u obračun uključe i neradni dani.

Svi doneseni podzakonski akti Agencije dostupni su na internet stranici Agencije.

Agencija, na internet stranici, objavljuje i nacrte podzakonskih akata, radi provođenja javne rasprave, a kako bi svi učesnici na tržištu osiguranja imali mogućnost da dostave svoje pisane komentare, mišljenja i/ili sugestije.

Pored donošenja podzakonskih akata, Agencija je, putem svojih predstavnika, učestvovala i u izradi Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društвима za osiguranje.

2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje

2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja

U periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine, Agencija je, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, razmatrala i rješavala podnesene zahtjeve za:

- izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c. Zakona o društвима za osiguranje³,
- upis filijale društva za osiguranje sa sjediшtem u FBiH u Registar filijala društava za osiguranje sa sjediшtem u FBiH,
- izdavanje dozvole za zastupanje, te za upis i brisanje iz Registra zastupnika u osiguranju - fizičkih lica i društava za zastupanje,
- izdavanje dozvole za posredovanje, te za upis i brisanje iz Registra brokera u osiguranju – fizičkih lica i brokerskih društava,
- izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova, te za upis u Registar ovlašćenih aktuara,
- izdavanje saglasnosti za izbor društva za reosiguranje sa sjediшtem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju,
- izdavanje saglasnosti za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti društву za osiguranje za emisiju akcija,

---

³ Odnosi se na proširenje djelatnosti registrovanog društva za osiguranje na poslove u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b i c. Zakona o društвима za osiguranje

- izdavanje saglasnost u vezi ulaganja sredstava društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,
- upis organizacionog dijela društva za osiguranje u Registar društava za osiguranje kod Agencije i
- upis promjene naziva filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH.

Pored toga, Agencija je vršila upise promjena podataka u registrima, davala mišljenja u vezi s primjenom propisa iz osiguranja, te izdavala izvode iz registara Agencije i potvrde/dokumente sa traženim podacima za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe.

U vezi sa izdavanjem dozvola za rad, te upisa i brisanja iz registara, koje Agencija vodi u skladu sa zakonom, vođeno je 50 postupaka, a čija struktura je data u *Tabeli 3*.

U skladu sa zakonskim ovlašćenjima Agencija je, u izvještajnom periodu, razmatrala 35 zahtjeva za izdavanje saglasnosti i odobrenja učesnicima na tržištu osiguranju, izvršila 20 upisa promjena u registrima, uključujući i promjenu naziva filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH, te izdala 36 mišljenja (tumačenja) u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja i 58 potvrda/dokumenata/izvoda iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe, a što je predstavljeno u *Tabeli 4*.

Izvještaj o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske za period 01.01.2018. do 30.06.2018. godine

Tabela 3: Pregled izdatih dozvola, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine

R.B.	Opis	Broj	Subjekt/Napomena	Stanje na dan 30.06.2018. godine
1.	Izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c. Zakona o društima za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS	„Osiguranje Garant“ d.d. Brčko / proširenje registrovane djelatnosti na poslove u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c. Zakona o društima za osiguranje	14
2.	Upis filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH	1 društvo za osiguranje iz FBiH	„Central osiguranje“ d.d. Sarajevo	12 ⁴
3.	Izdavanje dozvola za zastupanje i posredovanje, te upis i brisanje iz Registara zastupnika i posrednika/ brokeru u osiguranju	19 zastupnika upisano u Registar zastupnika - fizička lica 12 zastupnika brisano iz Registra zastupnika – fizička lica 4 preduzetničke radnje upisane u Registar zastupnika-fizička lica 7 preduzetničkih radnji brisano iz Registra zastupnika	<i>Aktuelni podaci o zastupnicima dostupni na internet stranici Agencije</i>	210 zastupnika - fizička lica ⁵ od čega je 28 preduzetničih radnji
		1 društvo za zastupanje iz Republike Srpske upisano u Registar društava za zastupanje u osiguranju 1 društvo za zastupanje iz Republike Srpske brisano iz Registra društava za zastupanje u osiguranju	Agencija „EAST CITY“ d.o.o. Istočna Ilidža „PROSPERITAS“ d.o.o. Banja Luka	13 društava za zastupanje iz RS
		2 brokera u osiguranju brisana iz Registra brokera – fizička lica 1 filijala brokerskog društava iz FBiH brisana iz Registra brokerskih društava	<i>Aktuelni podaci o brokerima dostupni na internet stranici Agencije</i> „UniCredit broker“ d.o.o. Sarajevo	101 broker - fizička lica 2 filijale brokerskih društava iz FBiH
4.	Izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u Registar ovlašćenih aktuara	1 ovlašćeni aktuar	<i>Aktuelni podaci o ovlašćenim aktuarima dostupni na internet stranici Agencije</i>	37 ovlašćenih aktuara

Izvor: Baza podataka Agencije

⁴ U periodu izrade ovog izvještaja, bio je u toku postupak brisanja jedne filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH iz Registra Agencije, zbog pripajanja društava za osiguranje u FBiH

⁵ Broj registrovanih zastupnika upisanih u Registar zastupnika – fizička lica obuhvata i broj zastupnika registrovanih kao preduzetnička radnja za zastupanje u osiguranju

Tabela 4: Saglasnosti, dozvole, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine

R.B.	Opis	Broj
1.	Saglasnost na izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju	16 zahtjeva (pozitivno riješeni)
2.	Saglasnost za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje	7 zahtjeva (pozitivno riješeni)
3.	Saglasnost za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje	2 zahtjeva (pozitivno riješeni)
4.	Saglasnost društvu za osiguranje za emisiju akcija:	
	povećanje osnovnog kapitala	2 društva za osiguranje iz RS (pozitivno riješeni)
	smanjenje osnovnog kapitala radi pokrića gubitka	1 društvo za osiguranje iz RS (pozitivno riješen)
5.	Saglasnost u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društava za osiguranje	2 zahtjeva (pozitivno riješeni)
6.	Saglasnost za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje	5 zahtjeva (4 pozitivno riješeni, 1 postupak obustavljen)
7.	Upis organizacionog dijela društva za osiguranje u Registar društava za osiguranje kod Agencije	5 upisa
8.	Upis promjene naziva filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH	1 upis
9.	Upis promjena podataka u registrima kod Agencije	14 upisa
10.	Mišljenja (tumačenja) u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja	36 mišljenja
11.	Potvrde/dokumenti/izvodi iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe	58 potvrda/dokumenata/izvoda iz registra

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2. Nadzorne aktivnosti

Nadzorne aktivnosti Agencije, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine, zasnivale su se na kontinuiranom nadzoru, redovnim i vanrednim kontrolama poslovanja učesnika na tržištu osiguranja. Na osnovu ovih aktivnosti Agencija je nalagala različite nadzorne mjere u skladu sa propisima.

2.2.2.1. Kontinuirani nadzor

Aktivnosti kontinuiranog nadzora, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine, obavljane su praćenjem stanja i trendova na tržištu osiguranja, izvršenja naloženih mjera, načina rada i finansijskog položaja svih učesnika na tržištu osiguranja kroz analizu finansijskih, aktuarskih, statističkih, nadzornih i drugih izvještaja, koje isti sastavljaju i dostavljaju Agenciji.

Na osnovu podataka iz dostavljenih izvještaja sačinjen je veći broj informacija i mišljenja, datih u Tabeli 5, u kojima su izvršene:

- analize pojedinih segmenata poslovanja učesnika na tržištu osiguranja i
- identifikacija osnovnih rizika u poslovanju pojedinih učesnika na tržištu osiguranja.

Navedene informacije i izvještaji sadrže i prijedloge za dalje nadzorne aktivnosti i mjere Agencije.

Izvještaj o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske za period 01.01.2018. do 30.06.2018. godine

Tabela 5: Informacije/mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine

R. B.	Opis	Nadzirani subjekt
1.	Informacija o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala društava za osiguranje na dan 31.12.2017. i 31.03.2018. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
2.	Informacija o obračunu i ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2017. i 31.03.2018. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
3.	Informacija o dostavljenim mišljenjima ovlašćenih aktuara na finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju društava za osiguranje i politiku saosiguranja i reosiguranja za 2017. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
4.	Informacija o kontroli primjene Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj u vezi sa odobravanjem i naknadnom korekcijom premijskog razreda kod ugovaranja osiguranja autoodgovornosti	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH koja obavljaju poslove osiguranja AO
5.	Informacija o troškovima sprovodenja osiguranja za period 01.09. do 31.12.2017, 01.01. do 31.01.2018, 01.02. do 28.02.2018, 01.03. do 31.03.2018, 01.04. do 30.04.2018. i 01.01. do 31.03.2018. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
6.	Informacija o obračunatoj premiji za period 01.01. do 31.12.2017. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
7.	Informacija o izvršenoj kontroli dostavljanja izvještaja posrednika i zastupnika u osiguranju	Svi zastupnici i brokeri u osiguranju-pravna lica i sve preduzetničke radnje
8.	Informacija u vezi ostvarivanja prava iz osiguranja od odgovornosti za motorna vozila po odštetnom zahtjevu	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
9.	Mišljenje na stanje adekvatnosti kapitala i tehničkih rezervi društva za osiguranje u vezi izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b i c.Zakona o društima za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
10.	Informacija - saglasnost za plan poslovanja u vezi izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c.Zakona o društima za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
11.	Informacija iz nadzora tarife premija za dobrovoljno osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nezgode uz osiguranje autodgovornosti – auto nezgoda	1 društvo za osiguranje iz RS
12.	Informacija o finansijskom položaju društva za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
13.	Informacija o kontroli tačnosti Izvještaja o štetama (Obrazac Š-D)	1 društvo za osiguranje iz RS
14.	Mišljenje na emisiju akcija	3 društva za osiguranje iz RS
15.	Mišljenje na izbor ovlašćenog revizora	7 društava za osiguranje iz RS
16.	Mišljenje na program rada i izbor direktora	1 društvo za osiguranje iz RS
17.	Mišljenje na plan poslovanja	5 društava za zastupanje u osiguranju iz RS 1 brokersko društvo u osiguranju iz RS

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2.2. Redovne i vanredne kontrole

Redovne i vanredne kontrole obavljane su off-site (u prostorijama Agencije na osnovu dostavljenih dokumenata) i on-site (u prostorijama učesnika na tržištu osiguranja). Kontrole se provode prema standardizovanim supervizorskim metodologijama, koje se redovno revidiraju i usklađuju sa stečenim iskustvima u praksi i međunarodnim standardima supervizije osiguranja.

U izvještajnom periodu je pokrenuto 11 kontrola, a završene su i 3 kontrole pokrenute krajem 2017. godine. Analitički pregled kontrola, prema načinu obavljanja i prema vrstama učesnika na tržištu osiguranja dat je u nastavku.

a) On-site kontrole društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH i Zaštitnog fonda Republike Srpske

U skladu sa Planom redovnih kontrola za 2018. godinu, Agencija je pokrenula 3 redovne on-site kontrole i to kod:

- 1 društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj,
- 1 filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH i
- Zaštitnog fonda Republike Srpske.

U ovom izvještajnom periodu, kontrole su bile usmjerene na provjeru:

- podataka koji su predmet upisa u registre koji se vode kod Agencije,
- rada organa upravljanja,
- organizacije prodaje osiguranja i primjene tarifa i uslova osiguranja kod zaključivanja ugovora o osiguranju,
- akata poslovne politike,
- politike reosiguranja,
- obračuna rezervi za štete,
- ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda,
- obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala,
- finansijskog i računovodstvenog aspekta poslovanja (transakcije sa povezanim licima, likvidnost, procjene bilansnih i vanbilansnih pozicija sa aspekta primjene podzakonskog propisa Agencije, visine i pokrivenosti troškova sprovođenja osiguranja i dr.),
- obračuna otkupnih vrijednosti kod ugovora o životnom osiguranju,
- ugovora o osiguranju,
- ugovora o zastupanju i posredovanju u osiguranju,
- predugovornog i ugovornog informisanja osiguranika,
- procesa i ažurnosti rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih sumi,
- primjene Pravilnika o postupanju društva za osiguranje u vezi sa pritužbama i dr.

Agencija je, na osnovu prethodno identifikovanih rizika u okviru aktivnosti kontinuiranog nadzora, obavila i 5 vanrednih on-site kontrola i to kod:

- 1 društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj (obavljene su dvije kontrole)
- 2 filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH (u jednoj filijali su obavljene dvije kontrole).

Predmet vanrednih on-site kontrola bio je:

- primjena Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br: 94/15), uključujući aspekt obračuna i naplate premije osiguranja i troškova u vezi sa ugovaranjem osiguranja autoodgovornosti, te davanje ponude za zaključenje ugovora o osiguranju,
- primjena člana 22. i 23. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, u vezi sa obradom i isplatom odštetnih zahtjeva iz osnova autoodgovornosti,
- ocjena usklađenosti organizacije i poslovanja filijale sa zakonskim i podzakonskim aktima, te organizacija prodaje osiguranja i
- izvršenje mjera iz prethodne kontrole.

Pored navedenog, u ovom izvještajnom periodu, završene su i 3 redovne on-site kontrole, koje su pokrenute krajem 2017. godine.

b) On-site kontrole zastupnika i brokera u osiguranju

U skladu sa Planom redovnih kontrola za 2018. godinu, Agencija je pokrenula 1 redovnu on-site kontrolu:

- 1 brokerskog društva u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Redovna kontrola brokerskog društva u osiguranju bila je usmjerena na provjeru:

- podataka koji su predmet upisa u registre koji se vode kod Agencije,
- proceduralnog usklađivanja poslovanja sa zakonskim propisima,
- ugovora o posredovanju u osiguranju i
- finansijskog i računovodstvenog aspekta poslovanja.

Pored toga, u skladu sa preporukama FATF-a i Moneyval-a, Agencija kontinuirano prati primjenu propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti, stoga je izvršena i kontrola primjene propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kod ovog brokerskog društva u osiguranju.

v) Off-site kontrole

Pored on-site kontrola, Agencija je obavila i 2 vanredne off-site kontrole filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH. Predmet kontrole bio je primjena Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj.

Na osnovu kontinuiranog nadzora, te on-site i off-site kontrola izrečen je veći broj različitih nadzornih mjera.

2.2.2.3. Mjere nadzora

U narednoj tabeli dat je sumarni prikaz izrečenih mjera nadzora, izdatih prekršajnih naloga i podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine.

Tabela 6: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine

R. B.	Vrsta mjere	Učesnik na tržištu
1.	Nalog za otklanjanje nezakonitosti/nepravilnosti Usklađivanje ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi sa podzakonskim aktima u određenom roku	2 društva za osiguranje iz RS

R. B.	Vrsta mjere	Učesnik na tržištu
	Privremena zabrana zaključivanja novih ugovora obaveznog osiguranja od autoodgovornosti na određenoj teritoriji	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Zabrana određenih finansijskih transakcija	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Nalog društvu za osiguranje da ovlašćeni aktuar izvrši analizu tarifa premija za određene vrste osiguranja	1 društvo za osiguranje iz RS
	Nalog društvu za osiguranje da ovlašćeni revizor dostavi dodatne izvještaje/informacije	1 društvo za osiguranje iz RS
	Obustava primjene pojedinih odredbi iz tarifa za određene vrste osiguranja	2 društva za osiguranje iz RS
	Dostavljanje akata poslovne politike u skladu sa podzakonskim propisima	1 društvo za osiguranje iz RS
	Poštivanje usvojenih akata poslovne politike	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nalog za sastavljanje i dostavljanje izvještaja u skladu sa podzakonskim propisima	3 društva za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Poboljšanje informatičkog sistema	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Uređenje procesa rješavanja odštetnih zahtjeva	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društava za osiguranje iz FBiH
	Poštivanje uslova i tarifa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	6 društava za osiguranje iz RS 6 filijala društava za osiguranje iz FBiH
	Ostali nalozi (obezbjeđivanje evidencija i dokumenata iz poslovanja filijale društva iz FBiH, vršenje transakcija putem računa, uređivanje akata poslovne politike u formalno-pravnom i normativnom smislu, druge mjere u vezi upravljanja rizicima, povlačenje obrazaca stroge evidencije i raspolaganje sa istim u periodu zabrane zaključivanja ugovora, procjena vrijednosti nekretnina, izmjene tarifa, uskladištanje i način vrednovanja hartija od vrijednosti, analiza troškova držanja zaliha reklamnog materijala, dostavljanje dokaza o uplati doprinosa na ime preventive)	4 društva za osiguranje iz RS (9 nalogi) 4 filijale društava za osiguranje iz FBiH (6 nalogi)
2.	Prekršajni nalozi (prema društvu i direktoru)	
	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u pogledu zaključivanja ugovora o obveznom osiguranju (član 10. stav 1)	1 društvo za osiguranje iz RS 3 filijale društava za osiguranje iz FBiH
	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (član 10. stav 6)	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepoštivanje zakonskih rokova u vezi rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepostupanje u skladu sa propisima koji regulišu zastupanje i posredovanje u osiguranju	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepostupanje po nalogu za otklanjanje nepravilnosti/nezakonitosti	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
3.	Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	
	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u pogledu zaključivanja ugovora o obveznom osiguranju (član 10. stav 1)	3 društva za osiguranje iz RS (5 zahtjeva) 3 filijale društva za osiguranje iz FBiH (4 zahtjeva)
	Nepoštivanje zakonskih rokova u vezi rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nedostavljanje obavještenja, izvještaja, podataka u skladu sa propisima	1 društvo za osiguranje iz RS

Izvor: Baza podataka Agencije

Pored navedenih mjera, Agencija je na osnovu kontrole obavljanja djelatnosti zastupanja u osiguranju na stanici za tehnički pregled, koja je izvršena krajem 2017. godine, naložila fizičkom licu da prestane obavljati poslove zastupanja u osiguranju, te privrednom društvu da onemogući neovlašćeno obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u svojim poslovnim prostorijama/stanica tehničkog pregleda. Takođe, Agencija je upozorila građane i privredne subjekte Republike Srpske na neovlašćeno obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na navedenoj stanici tehničkog pregleda, te prijavila Republičkoj upravi za inspekcijske poslove neovlašćeno obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju.

O uočenim nepravilnostima u poslovanju pojedinih društava za osiguranje obaviješteni su i drugi organi da, u skladu sa njihovim nadležnostima, preduzmu mjere i aktivnosti na otklanjanju istih (Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Agencija za bankarstvo Republike Srpske, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Republička uprava za geodetske i imovinsko – pravne poslove).

3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU

Pored nadzornih i regulatornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju (osiguranika, trećih oštećenih lica i korisnika osiguranja), Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije, kao i preko Ombudsmana u osiguranju.

Potrošači su se obraćali Agenciji podnošenjem pritužbi, žalbi, upita, zahtjeva za nadzor i drugih podnesaka, te putem posebne e-mail adrese (potrosaci@azors.rs.ba) otvorene u svrhu informisanja potrošača o svim bitnim pitanjima vezanima za oblast osiguranja.

Istiće se da Agencija ne može da preduzima radnje kojima se miješa u nadležnosti društva za osiguranje za utvrđivanje obaveze na isplatu odštete ili osigurane sume, visine isplaćenih ili spornih iznosa, kao ni radnje kojima se upliće u sudski postupak u pojedinačnim slučajevima. Takođe, Agencija ne može davati savjete ni preporuke u vezi sa uslugama osiguranja npr. koji ugovor o osiguranju je najbolje zaključiti i sa kojim društvom za osiguranje.

3.1. *Ombudsman u osiguranju*

Ombudsman u osiguranju je vansudski način rješavanja sporova iz osiguranja koji obuhvata različite radnje koje se preduzimaju radi rješavanja spora vansudski, u kom cilju može: utvrđivati da li je u procesu obrade zahtjeva kršen Kodeks poslovne etike društava za osiguranje, posredovati među stranama u sporu, donositi preporuke za jednu ili obe strane u sporu, predlagati način rješavanja sporova, ali ne može donositi konačne odluke o imovinsko - pravnim zahtjevima, jer su iste u isključivoj nadležnosti suda.⁶

Razlozi zbog kojih su se potrošači usluga osiguranja obraćali Ombudsmanu u osiguranju, u periodu od 01.01. do 30.06.2018. godine, su sljedeći:

- pitanja u vezi sa zakonskim rokovima za rješavanje po podnesenim zahtjevima,
- pitanja kako da ostvare prava iz osiguranja,
- nezadovoljstvo visinom ponuđene naknade štete/odštete,
- neobavještenost o obavezi da se uz uredno i potpuno popunjeno obrazac evropskog izještaja o saobraćajnoj nezgodi, koji se koristi kao dokaz o nastupanju štetnog događaja u situaciji kada je iznos odštete manji od 500 KM, prilažu i fotografije oštećenja na vozilima kao i mjesta štetnog događaja,
- nezadovoljstvo isplatom nespornog dijela štete bez saglasnosti oštećenog/osiguranika,
- ostvarivanje prava po osnovu osiguranja od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode,
- nezadovoljstvo utvrđenim stepenom invalidnosti kod osiguranja od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode,
- nedostatak informacija o uslovima osiguranja i problemi u vezi realizacije ugovora o osiguranju otplate gotovinskih kredita od rizika smrti, nesposobnosti za rad i nezaposlenosti korisnika kredita i
- nesuglasice u vezi sa primjenom pravila o plaćanju uvećane premije („malus“) kod obnove obaveznog osiguranja od autoodgovornosti bez obzira kod kojeg osiguravača se obnavlja osiguranje.

---

⁶ Djelokrug rada Ombudsmana, utvrđen je Zakonom o društvima za osiguranje, Pravilima postupka Ombudsmana u osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 10/09), Kodeksom poslovne etike društava za osiguranje – objavljen na internet stranici, Pravilnikom o zaštiti potrošača usluga osiguranja i Ombudsmanu u osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 65/13 i 75/13), Statutom Agencije ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 2/15 i 76/16) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u Agenciji.

U izvještajnom periodu zaprimljen je 41 pisani podnesak (prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova, pritužbe i dr). Pored navedenog, stranke su se obraćale dolaskom u prostorije Agencije i putem telefona, te dobine odgovarajuće informacije i savjete i sa društвom za osiguranje riješile nesporazum ili spor bez formalno podnesenog prigovora, odnosno pokrenutog postupka za vansudsko rješavanje pred Ombudsmanom u osiguranju. Na taj način ostvareno je 137 usmenih komunikacija.

3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja

U narednoj tabeli data je struktura pisanih prigovora po vrstama osiguranja:

Tabela 7: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja

R.B.	Vrsta osiguranja	30.06.2017.		30.06.2018.	
		Broj prigovora	(%)	Broj prigovora	(%)
1.	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	25	64,0	26	63,5
2.	Osiguranje vozila-kasko	1	2,6	3	7,3
3.	Osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode	6	15,4	5	12,2
4.	Osiguranje života	6	15,4	2	4,9
6.	Zdravstveno osiguranje	1	2,6	3	7,3
7.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila			1	2,4
8.	Osiguranje kredita				
9.	Osiguranje od profesionalne odgovornosti			1	2,4
UKUPNO:		39	100,0	41	100,0

Izvor: Baza podataka Agencije

U strukturi pisanih prigovora, najznačajnije učešće su imali prigovori u vrsti osiguranja: obavezno osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, a što je u skladu sa učešćem premije ove vrste osiguranja u ukupnoj premiji, pri čemu su podnosioci treća oštećena lica.

U narednoj tabeli dat je pregled načina rješavanja po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima.

Tabela 8: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima

Način rješavanja	Broj
Donesena odluka kojom je: utvrđeno kršenje Kodeksa poslovne etike društava za osiguranje u Republici Srpskoj i predloženo društvu za osiguranje da isto otkloni; stranci predložen način rješavanja spora, održana medijacija, postignut sporazum, stranka odustala jer je spor riješen prije formalne preporuke Ombudsmana, itd.	17
Nije u nadležnosti (od Ombudsmana traženo da meritorno riješi spor, vodi se sudski postupak, zahtjevi drugih lica koji ne proizilaze iz osiguranja ili nije utvrđeno kršenje Kodeksa poslovne etike itd)	11
Preuranjen prigovor, podnositelj nema svojstvo potrošača i sl.	8
Predmet u postupku rješavanja	1
Proslijeđeno na nadzor stručnim službama Agencije	3
Proslijeđeno Ombudsmanu u osiguranju FBiH	1
UKUPNO:	41

Izvor: Baza podataka Agencije

3.1.2. Edukacija potrošača korisnika usluga osiguranja

Ombudsman u osiguranju je bila i predavač na jednodnevnom pripremno - edukacijskom programu za polaganje stručnog ispita za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju, u organizaciji Agencije, sa temom „Zaštita potrošača korisnika usluga osiguranja, Kodeks poslovne etike i Ombudsman u osiguranju“.

3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja

Ombudsman u osiguranju, zajedno sa Agencijom, provjerava postupanja društava za osiguranje u vezi sa pritužbama, u skladu sa Pravilnikom o postupanju društava za osiguranje u vezi sa pritužbama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 10/15). U okviru ovih aktivnosti je uočeno da, u nekoliko pojedinačnih slučajeva, društvo za osiguranje nije obavijestilo osiguranika o mogućnosti da se prije pokretanja sudskog postupka obrati Ombudsmanu u osiguranju, a na koju okolnost je upozorenio.

Shodno navedenom pravilniku, sva društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj imaju akt kojim se interno reguliše postupak odlučivanja po pritužbama, te su na vidno istaknutom mjestu navela podatke o: načinu i roku podnošenja pritužbi, adresi, broju telefaksa, elektronskoj pošti, obaveznom sadržaju i roku dostavljanja odgovora na pritužbu i vode registar pritužbi.

4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

4.1. Unapređenje supervizorskih praksi

Agencija, u cilju povećanja efikasnosti sprovođenja aktivnosti za koje je nadležna, kontinuirano radi na unapređenju i standardizaciji radnih procesa.

U ovom izvještajnom periodu, nastavljene su aktivnosti razvoja baze statističkih i finansijskih podataka i pokazatelja na nivou sektora osiguranja, te unapređenja kontinuiranog nadzora učesnika na tržištu osiguranja.

U svrhu unapređenja nadzornih aktivnosti, Agencija je u izvještajnom periodu potpisala Sporazum o stalnom pristupu podacima putem Web servisa sa Agencijom za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH (u daljem tekstu: IDDEEA). Navedenim sporazumom Agencija je dobila pristup podacima iz evidencije registrovanih motornih vozila, te se na taj način stvara mogućnost dovođenja u vezu podataka koji se dostavljaju Agenciji sa podacima o registrovanim/osiguranim vozilima koje vodi IDDEEA.

Pored navedenog, započete su i aktivnosti na metodološkom uređenju načina sintetizovanja, zaštite i obrade dostavljenih podataka iz baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH.

Unapređenje supervizorskih praksi, koje provodi Agencija, zasnivalo se i na saradnji sa drugim nadzornim organima finansijskog sistema u Republici Srpskoj i to kroz razmjenu podataka i informacija u skladu sa zakonskim okvirom.

4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija

Slobodno određivanje premija osiguranja podrazumijeva adekvatne podatke sa stanovišta vrste i obuhvata istih, ali i raspoloživost podataka za duži vremenski period. Stoga je formiranje standardizovanih/uporedivih baza podataka o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova ugovora o osiguranju od autoodgovornosti bitna pretpostavka za izradu tarifa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti u uslovima slobodnog određivanja premije.

U ovom izvještajnom periodu, a u skladu sa:

- Pravilnikom o minimalnom sadržaju baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/16 i 3/18) i
- Uputstvom o obliku i načinu formatiranja baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju (http://www.azors.rs.ba/azors/pod_akti/),

sva društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH su počela sa dostavljanjem podataka iz svojih baza, odnosno dostavljeni su propisani podaci o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova osiguranja od autoodgovornosti za 2017. godinu. Zbog višestrukog značaja ovih podataka, Agencija je, u toku izvještajnog perioda, pregledala sve dostavljene podatke iz baza podataka za 2017. godinu, kao prvu godinu prikupljanja podataka, te je pokrenula potrebne preventivne aktivnosti.

Pored navedenog, Agencija je započela aktivnosti izrade Smjernica koje će društva za osiguranje biti dužna primjenjivati prilikom izrade sopstvenih tarifa premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti. Smjernice za izradu tarife premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti će sadržavati korake koje društvo za osiguranje mora da preduzme prilikom izrade sopstvene tarife, te osnovne aktuarske principe kojih se mora pridržavati. Ove smjernice će biti namjenjene organima upravljanja društava za osiguranje, internim i eksternim aktuarima, licima odgovornim za informatičku podršku i ostalim licima koji učestvuju u obradi podataka, analizi i primjeni tarife.

U okviru sveobuhvatnih aktivnosti unapređenja tržišta osiguranja od autoodgovornosti, nastavljene su aktivnosti nadzora tržišnog ponašanja prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, koje su pokrenute krajem prethodne godine nakon donošenja Smjernica za postupanje društava za osiguranje koja posluju na tržištu osiguranja Republike Srpske prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila. Pored toga stvorene su prepostavke za poređenje podataka koji se dostavljaju Agenciji sa podacima iz evidencije registrovanih/osiguranih motornih vozila koje vodi IDDEEA.

4.3. Informacioni sistem Agencije

Informacioni sistem Agencije obuhvata: Informativni centar, kancelarijsko poslovanje, vođenje registara, evidenciju nadzora, elektronsko izvještavanje društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja (e-forme), statistiku i informisanje javnosti i druge pomoćne elektronske evidencije koje su razvijene za specifične poslovne procese.

Agencija je najveći dio svojih administrativnih, opštih i kadrovskih evidencija organizovala u elektronskom obliku, tako da su različiti poslovni procesi podržani odgovarajućim aplikacijama koje su izrađene vlastitim razvojem. Uz stalno učešće zaposlenih, vrše se dorade aplikacija u cilju unapređenja i izrade novih.

U skladu sa odredbama Zakona o društвima za osiguranje, Zakona o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju, te Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima Agencija vodi odgovarajuće registre:

- društava za osiguranje,
- filijala društva za osiguranje iz FBiH,
- zastupnika i brokera/posrednika u osiguranju,
- ovlašćenih aktuara,
- društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova.

Navedeni registri su javni, vode se u elektronskom obliku, a dio podataka je neposredno dostupan javnosti preko internet stranice Agencije. Usklađivanje ovih registara, sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje, vrši se kontinuirano.

U izvještajnom periodu izvršeno je usklađivanje i unapređenje dijela informacionog sistema koji se odnosi na elektronsko izvještavanje društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika (e-forme).

Kontinuirano se vrši usklađivanje svih aplikacija koje u svom poslovanju koristi Agencija sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje.

4.4. Saradnja sa drugim institucijama

4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Nastavljena je saradnja, uspostavljena u prethodnim izvještajnim periodima, sa ministarstvima u Vladi Republike Srpske, a posebno sa: Ministarstvom finansija Republike Srpske, Ministarstvom za ekonomске odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske i Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske.

Saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za ekonomске odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske odvijala se kroz izvještavanje:

- na trećem sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU i BiH,
- o aktivnostima iz Akcionog plana realizacije preporuka sa prvog i drugog sastanka Pododbora za ekonomsku i finansijsku pitanja i statistiku u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju uzmeđu EU i BiH,
- o aktivnostima iz Akcionog plana realizacije preporuka sa drugog sastanka Pododbora za pravdu slobodu i bezbjednost u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH,
- o aktivnostima iz Republičkog akcionog plana realizacije preporuka Evropske komisije iz izvještaja o BiH i
- učešće u radu TAIEX Misije stručne procjene u Bosni i Hercegovini o borbi protiv terorizma i sprečavanja i borbe protiv nasilnog ekstremizma.

U toku izvještajnog perioda, nastavljena je saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za ekonomске odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske, a u vezi sa sistemom koordinacije procesa evropskih integracija u BiH i pripreme odgovora na dodatna pitanja na Upitnik Evropske komisije za pripremu Mišljenja o zahtjevu za članstvo BiH u EU.

Pored navedenog, saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske odvijala se i kroz:

- aktivnosti Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske (u daljem tekstu: Komitet) i
- učešće predstavnika Agencije u izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društima za osiguranje.

U okviru aktivnosti Komiteta, Agencija je sarađivala i sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske i Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i to kroz razmjenu podataka i informacija neophodnih za provođenje mera iz nadzora koje je Agencija izrekla društima za osiguranje.

Saradnja sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske zasnivala se na dostavljanju informacija i podataka u skladu sa zakonom.

Saradnja Agencije sa drugim institucijama sektora osiguranja iz BiH zasnivala se na zakonom uspostavljenoj obavezi:

- dostavljanja statističkih podataka Agenciji za osiguranje u BiH, potrebnih za izradu biltena „Statistika tržišta osiguranja BiH“ i
- razmjene informacija, dobijenih u nadzoru poslovanja filijala društava sa sjedištem u drugom entitetu, sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH.

Pored navedenog, Agencija je učestvovala na sastanku sa Agencijom za osiguranje u BiH i Agencijom za nadzor osiguranja FBiH, na kojem su se razmatrale mogućnosti unapređenja saradnje.

U saradnji sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH održan je i zajednički sastanak sa Udruženjem društava za osiguranje Republike Srpske i Udruženjem društava za osiguranje u FBiH, na kojem je razmatrano aktuelno stanje na tržištu osiguranja, te načini provođenje mjera Agencije za nadzor osiguranja FBiH za obezbjeđenje zakonitog obavljanja poslova u vrsti obaveznog osiguranja od autoodgovornosti u FBiH, kao i nadzorne mjere i aktivnosti Agencije nakon donošenja Smjernica za postupanje društava za osiguranje koja posluju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila.

Agencija je, u toku izvještajnog perioda, nastavila saradnju i sa Biroom zelene karte u Bosni i Hercegovini, u okviru Koordinacionog odbora za provođenje mjera smanjenja neregistrovanih/neosiguranih motornih vozila. Saradnja sa Biroom zelene karte u Bosni i Hercegovini zasnivala se i na zajedničkom utvrđivanju potrebnih aktivnosti za ispunjavanje uslova pristupanja MGA sporazumu, te mogućnostima uvođenja informacione platforme o izdatim polisama osiguranja od autoodgovornosti.

U svrhu unapređenja i daljeg razvoja aktuarske djelatnosti u Republici Srpskoj održan je radni sastanak sa predstvincima Udruženja aktuara Republike Srpske, na kojem su date smjernice za izradu aktuarskih izvještaja i mišljenja, analiziran rad aktuara u 2017. godini, te razmatrane buduće aktivnosti na izradi podzakonskih akata iz oblasti aktuarstva.

Putem svog predstavnika u Radnoj grupi za izvještavanje i implementaciju međunarodnih obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, imenovanog od strane Vlade Republike Srpske, Agencija prati i izvještava o aktivnostima u vezi sa provođenjem međunarodnih obaveza iz ove oblasti. Pored navedenog, Agencija u skladu sa zaključkom Vlade Republike Srpske učestvuje u radu radnih tijela koja provode: Procjenu prijetnje od rizika pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini.

Potpisan je Sporazum o stalnom pristupu podacima putem Web servisa sa IDDEEA, a što je već navedeno u ovom izvještaju.

4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama

Ostvarena je saradnja sa supervizorima u okviru CESEE inicijative (Central, Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative), a u okviru koje su, na redovnom sastanku, razmatrane mogućnosti smanjenja udjela osiguranja autoodgovornosti na tržištima regionala, upravljanja kvalitetom i kontrolnim aktivnostima u vezi sa primjenom nove direktive EU o distribuciji osiguranja, te razmijenjena iskustva sa sistemima procjene rizika u svrhu nadzora.

Saradnja sa inostranim institucijama i strukovnim udruženjima ostvarivana je i putem učešća predstavnika Agencije na:

- XVI međunarodnom simpozijumu, u organizaciji Udruženja aktuara Srbije i Ekonomskog fakulteta u Beogradu, na temu: „Novi izazovi na tržištu osiguranja“ i
- međunarodnom forumu iz osiguranja (IIF) u organizaciji Media XPRIMM grupe na temu: „Konferencija osiguranja motornih vozila - Inovacioni izazovi“

4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja

Kao i prethodnih godina, Agencija je organizovala edukaciju i ispitni rok za polaganje stručnog ispita, potrebnog za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju. Edukacija je obuhvatala program predviđen propisima. Stručni ispit je položilo 78 kandidata, a imena kandidata koji su položili stručni ispit objavljena su na internet stranici Agencije.

U cilju uspješnije primjene propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti, Agencija prati i utvrđuje potrebe za edukacijom obveznika iz oblasti osiguranja, te u saradnji sa drugim institucijama Republike Srpske i strukovnim udruženjima organizuje seminare i radionice iz ove oblasti. Za potrebe edukacije učesnika na tržištu osiguranja, a u cilju jačanja profesionalnih standarda, Agencija je u izvještajnom periodu učestvovala na 10. Forumu sprečavanja pranja novca, finansiranja terorističkih aktivnosti i borba protiv korupcije na temu: „Pristup nadzoru SPN/FTA zasnovan na riziku u osiguranju“, u okviru koje je predstavnik Agencije održao i prezentaciju.

Predstavnik Agencije, na godišnjoj konferenciji: „Interni revizija-trend razvoja u BiH“, je održao predavanje o funkciji interne revizije zasnovane na zahtjevima Solventnosti 2, a u okviru kojeg su prezentovani zahtjevi koje Solventnost 2 postavlja prema funkcijama iz sistema upravljanja, u čijem je sastavu i funkcija interne revizije, te razmotrena potreba i mogućnosti usklađivanja sa ovim zahtjevima na aktuelnom nivou razvijenosti društava za osiguranje iz Republike Srpske.

U okviru aktivnosti povećanja javne svijesti o značaju osiguranja, Agencija je uzela učešće na sastanku na temu: „Mogući modeli osiguranja za upravljanje rizicima od poplava/prirodnih nepogoda sa posebnim akcentom na poplave u tri pilot opštine“ organizovanim u sklopu projekta kojeg implementira razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

Informisanje i edukacija učesnika na tržištu osiguranja i javnosti vršena je i putem internet stranice Agencije, i to kroz redovno objavljanje:

- izvještaja o stanju u sektoru osiguranja i izvještaja o radu Agencije i
- usvojenih podzakonskih akata i podzakonskih akata u pripremi.